

Notre Dame

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 17 Nisan 2019 20:00 -

Her ülke Türkiye gibi değil ne de olsa... Notre Dame yangınından birkaç gün sonra hasarın derecesi ortaya çıktı ve ne zaman ve nasıl onarılabileceği konusu planlanmaya başlandı.

Bu yangın Almanya'da da büyük üzüntü yarattı çünkü Notre Dame Avrupa'ya ait bir yapı olarak değerlendiriliyordu. O sadece Fransa'ya değil Avrupa'ya aitti. Eminim başka Avrupa ülkelerinde de aynı üzüntü yaşanmıştır.

Kilisede yanan herhangi bir eski eser bulunmuyor çünkü ikonlar ve tablolar tamirat başlamadan önce başka yere nakledilmiş. Kilisenin çatısı yanıp çökerken içeride büyük tahribat yaşanmamış, kilisenin kolonları sağlamlığını koruyor.

Bizde büyük bir kentin oy sayımı on gün sürüyor ama Fransa'da birkaç günde bunların tamamı ortaya çıkarıldı.

Bu gün mimarlar arasında kilisenin yeniden yapımı konusunda yarışma açıldığı haberi geldi. Çatı yeniden nasıl yapılacak; eskisi gibi mi yoksa modern tarzda mı? Soru açık bırakılarak yarışma açıldı.

Notre Dame'ın yeniden yapımı için bugün itibarıyla 800 Milyon Avro bağış yapılmış... Yapanlar Fransa'nın önde gelen multi milyonerleri... Yaptıkları bağışı masraf olarak gösterecek olmaları eleştiriye konu olsa bile ortak bir uygarlık değeri için bu kadar para vermeleri bu eleştirileri örtebiliyor.

Kilisenin yeniden yapımı için yaklaşık beş yılın gerekli olduğu söylendi.

Para var ve daha da toplanır, Fransa'nın tanınmış mimarları da olduğuna göre zaman içinde

Notre Dame

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 17 Nisan 2019 20:00 -

---

eskisi gibi ya da daha modern görünümlü bir Notre Dame pekala yapılır.

Bu kolektif bir çabadır ama nasıl?. “Taşları ve tahtaları işçiler taşıyacak” demek, duvar örmekle Notre Dame yapmanın farkını bilmemektir. Mimarlık ve mühendislik son derece önemlidir burada... Taşları üst üste koyup sıva çekmekle bu iş olmuyor!

Bizde böyle bir uygulama olamazdı, bu nedenle de filanca gazetenin Notre Dame'ın yanmasına sevinmesini önemsememek gerekir. İslamcılık uygarlık düşmanıdır. Bütün insanlığa ait yapıt istemez, sadece kendisine ait olsun ister. Onu korumasını da genellikle beceremez.

Paris'e her gittiğimde mutlaka ziyaret ettiğim bir yerdi Notre Dame. Bazen içine girdim bazen çok kalabalıktı, dışarıdan bakmakla yetindim.

Köln garının yanındaki kilise de böyledir. İnsanlığa ait önemli yapıtlardan birisi sayılır. Müthiş bir bina...

Dresden'deki Frauenkirche (Kadınlar Kilisesi) İkinci Dünya Savaşı'nda tahrip olmuştu, aynısını yeniden yaptılar. Yaklaşık 15 yıl kadar önce Elbe nehri taşıdı, kent sular altında kaldı, kilise de biraz hasar gördü. Dayanışma inanılmazdı. Diyelim Münih'ten dükkan sahipleri (yaklaşık 800 km. uzaktadır) Dresden'de dükkanı tahrip olmuş kişilere soruyor: size ne gerekli? Cevap geliyor, istenilenleri bulup gönderiyorlar.

Asıl ilginç olan ise emekli İngiliz savaş pilotlarının tutumuydu.

Savaş sırasında Dresden ağır şekilde bombalanır ve yaklaşık 40 bin kişi ölür. Bu olay “Alman Hiroşiması” olarak da bilinir. Dresden askeri bir hedef değildi, İngiltere'de kentlerin Almanlar tarafından bombalanmasının intikamı olarak bu yapılmıştı.

Bombardımana katılan ve artık emekli olan İngiliz pilotlar aralarında para toplayıp Dresden'e gönderirler.

Notre Dame

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 17 Nisan 2019 20:00 -

Bizde böyle bir şey düşünülemez ve yapana da iyi gözle bakılmaz...

İki tarihsel bilgiyle bitireyim. Paris ve dolayısıyla da Notre Dame savaş sırasında iki kere yıkılmaktan kurtuldu.

İlkinde Nazi orduları Paris'e gelmiş ve teslim olması için kenttekilere ultimatom verilmişti. Kent teslim olmaz, Hitler kentin bombalanması emrini verir ama ilgili Alman general dinlemez ve süreyi uzatır. "Bu şehri yıkmak istemiyoruz, teslim olun" diye yeniden haber gönderir. Kent teslim olur. Alman ordusu kente girer ama bu kez Paris içinde Nazilere önemli kayıp verdiren uzun bir direniş (Resistance) hayata geçecektir.

Savaşın seyri döndüğünde nazi orduları Paris'ten çekilmek zorunda kalır. Hitler kentin yıkılmasını emreder ama ilgili general "Tarihe Paris'i yıkan komutan olarak geçmek istemem" diyerek emre uymayı reddeder ve yaklaşan müttefik ordusuna teslim olur.

Bu general savaş bittikten yıllar sonra öldüğünde Fransa cenaze töreni için özel bir kıta gönderecektir.

Paris yıllarca "dünya başkenti" sayılmıştı ve bu nedenle de özellikle Avrupa halkları için özel bir yere sahiptir.

Şimdiye kadar gördüğüm en güzel kenttir ve hayatımda da özel bir yeri vardır.